

Informator

Budżetu
Obywatelskiego
Mazowsza

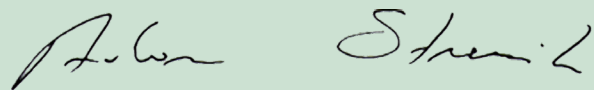
Drodzy Mieszkańcy Mazowsza,

rozpoczynamy 4. edycję Budżetu Obywatelskiego Mazowsza i oddajemy w Wasze ręce 25 mln zł. Jestem przekonany, że najlepiej wiecie jakie działania powinny być realizowane w Waszym otoczeniu i na co przeznaczyć tę część budżetu województwa mazowieckiego.

Cieszę się, że każdego roku zgłaszacie coraz więcej projektów i wspólnie z nami chcecie zmieniać Mazowsze. Czekam na każdy zgłoszony pomysł, bo dzięki temu wiem, co jest dla Was ważne i jakie obszary wymagają wsparcia. Wierzę, że w tej edycji również zaskoczycie mnie nowymi, ciekawymi pomysłami, które zostaną wybrane do realizacji.

**Zachęcam do zgłaszania projektów
i aktywnego udziału w głosowaniu!**

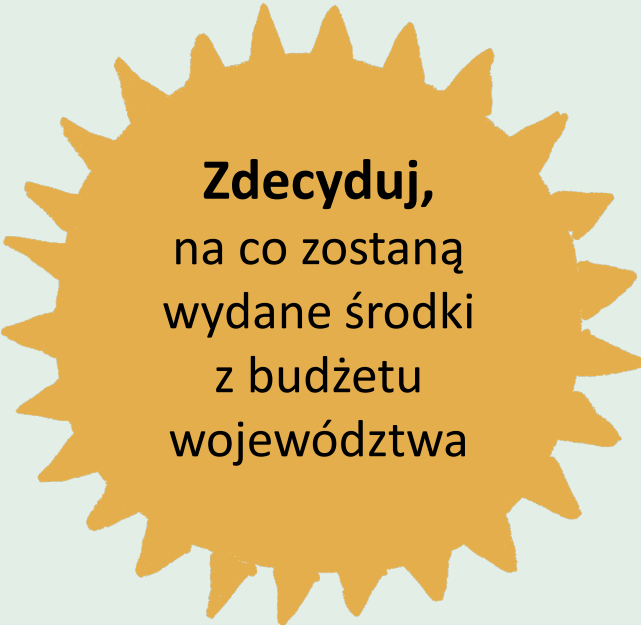
Adam Struzik

Marszałek Województwa Mazowieckiego

Co to jest Budżet Obywatelski Mazowsza?

Zdecyduj,
na co zostaną
wydane środki
z budżetu
województwa

Budżet Obywatelski Mazowsza to wydzielona część budżetu Województwa Mazowieckiego, o której przeznaczeniu decydują w głosowaniu mieszkańcy. **Do dyspozycji jest 25 mln zł.**

Zgłaszając projekt masz szansę zrealizować własne pomysły i zmienić swoje otoczenie. To Twój wkład w rozwój województwa!

Porozmawiaj z sąsiadami, przyjaciółmi, rodziną i wspólnie zdecydujcie z jakiego obszaru tematycznego chcielibyście złożyć projekt.

Czy będzie to kultura i organizacja festiwalu czy może zdrowie i warsztaty dotyczące psychorozwoju dzieci i młodzieży?

Decyzja należy do Ciebie.

Informator jest przewodnikiem, który pokaże Ci jak przygotować i złożyć wymyślony przez Ciebie projekt.

Pojęcia, które trzeba znać

Zadania o charakterze inwestycyjnym

to zadania tzw. „twarde”, namacalne, np. zakup karetki, budowa ścieżki pieszo-rowerowej lub boiska. Pamiętaj, że budowa nowego obiektu może być realizowana tylko na nieruchomościach do których tytuł prawny ma Województwo Mazowieckie lub jego jednostka organizacyjna, spółka, w których Województwo jest udziałowcem lub akcjonariuszem.

Zadania o charakterze nieinwestycyjnym

czyli zadania „miękkie” np. szkolenia, warsztaty, wydarzenia tematyczne, koncerty.

Projekt ogólnodostępny

to projekt, dostępny dla wszystkich mieszkańców Województwa Mazowieckiego, w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami, tworzony zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego.

Zgłoszenie projektu

Krok 1

Znajdź pomysł na projekt

Zastanów się sam lub z grupą przyjaciół, współpracowników, sąsiadów, co chcesz zmienić w swoim otoczeniu i jakiego rodzaju składasz projekt:

- **inwestycyjny** do kwoty **1 000 000 zł**
- **nieinwestycyjny** do kwoty **200 000 zł**

Skonsultuj swój pomysł z osobami, do których jest skierowany. Projekt powinien odpowiadać potrzebom potencjalnych odbiorców.

Masz więcej pomysłów?

Pamiętaj, możesz zgłosić więcej niż jeden projekt.

Zgłoszenie projektu

Krok 2 Opisz swój pomysł

Opisz projekt w formularzu zgłoszeniowym:

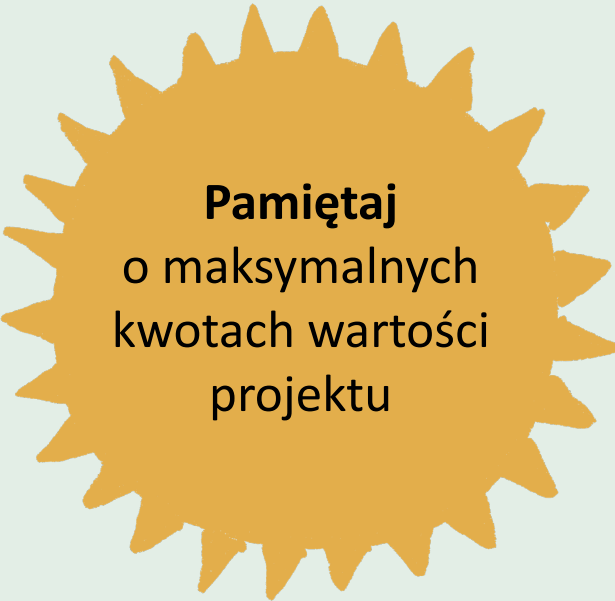
- wybierz kategorię z listy,
- wymyśl ciekawy i inspirujący tytuł,
- stwórz skrócony opis projektu, który będzie promował Twój projekt podczas głosowania,
- przygotuj opis projektu i krótkie uzasadnienie potrzeby realizacji,
- określ adresatów projektu.

Pamiętaj,
aby wypełnić
wszystkie pola formularza

Zgłoszenie projektu

Krok 3 Stwórz kosztorys

Pamiętaj
o maksymalnych
kwotach wartości
projektu

Przygotuj kosztorys z podziałem na poszczególne elementy.

Postaraj się wykonać go szczegółowo. Uwzględnij jak najwięcej pozycji kosztowych. Im bardziej szczegółowy kosztorys, tym mniej budzi wątpliwości w trakcie oceny merytorycznej.

Zadbaj o to, aby podane koszty odpowiadały **cenom rynkowym**, poszczególnych usług lub produktów.

Ważne, aby w kosztorysie planowanej inwestycji lub wydarzenia uwzględnić rozwiązania **zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami**. Dzięki temu w Twoim projekcie będą mogły uczestniczyć osoby z niepełnosprawnością ruchową, wzrokową czy słuchową.

Jeśli zaplanujesz w budżecie środki na dostępność – podczas komunikacji wydarzenia lub rezerwacji miejsca na wydarzenie zapytamy, czy uczestnicy chcą skorzystać z konkretnej usługi dostępności.

Co zapewnić przy organizacji dostępnych wydarzeń?

- dostępność architektoniczną miejsca, w którym wydarzenie się odbywa
- tłumacza PJM dla osób niesłyszących, które chciałyby wziąć udział w wydarzeniu
- pętlę indukcyjną dla osób słabosłyszących lub inne urządzenie wspomagające słyszenie
- napisy dla niesłyszących w materiałach audiowizualnych
- audiodeskrypcję dla osób niewidomych
- dostosowany środek transportu dla osób poruszających się na wózkach, jeśli planujemy np. wycieczkę
- dostępne materiały promocyjne informujące o wydarzeniu
- zaproszenie na wydarzenie w formie uwzględniającej rodzaj niepełnosprawności (np. zaproszenie w języku migowym skierowane do Głuchych)

Zgłoszenie projektu

Zbierz minimum 50 podpisów pod swoim projektem od mieszkańców województwa mazowieckiego w formie papierowej, elektronicznej albo papierowej i elektronicznej.

Każdy mieszkaniec województwa, niezależnie od wieku, może podpisać się pod projektem.

Krok 4

Poproś o poparcie projektu

Jedna osoba
może poprzeć
więcej niż jeden projekt

Zgłoszenie projektu

Krok 5

Zgłoś projekt

Zgłoś swój projekt w Budżecie Obywatelskim Mazowsza w wersji on-line albo papierowej i czekaj na wyniki oceny.

Pamiętaj!

- Tylko mieszkańcy województwa mazowieckiego mogą zgłaszać projekty.
- Jeżeli jesteś niepełnoletni, to w Twoim imieniu zgłoszenia dokonuje opiekun/przedstawiciel ustawowy.
- Twój kosztorys powinien mieścić się w przedziale do 1 000 000 zł przy projektach inwestycyjnych lub do 200 000 zł przy projektach nie inwestycyjnych. Na etapie realizacji, wartość projektu może ulec zmianie.
- Twój projekt powinien być realizowany na nieruchomościach, do których tytuł prawny ma Województwo i jego jednostki organizacyjne? Jeżeli masz wątpliwości skontaktuj się z nami.
- Twój projekt powinien być możliwy do zrealizowania w trakcie jednego roku budżetowego.
- Twój projekt powinien być ogólnodostępny. Projekt ma służyć, jak największemu gronu osób z Mazowsza i być dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W jakich obszarach można składać projekty?

Warto wiedzieć:

Projekty zgłoszone w czwartej edycji będą realizowane w roku budżetowym **2024**

- edukacja publiczna
- promocja i ochrona zdrowia
- transport zbiorowy i drogi publiczne
- kultura oraz ochrona zabytków i opieka nad zabytkami
- pomoc społeczna
- wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej
- kultura fizyczna
- turystyka
- bezpieczeństwo publiczne
- ochrona środowiska i gospodarka odpadami
- zagospodarowanie przestrzenne
- wspieranie rozwoju nauki i współpracy między sferą nauki i gospodarki
- przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja lokalnego rynku pracy
- modernizacja terenów wiejskich
- polityka prorodzinna

Konsultacje – wsparcie przy pisaniu projektów

Masz pytania?

Nie wiesz, czy projekt wpisuje się w zadania samorządu województwa mazowieckiego? Zastanawiasz się, czy działka, na której ma być zrealizowany projekt inwestycyjny należy do Województwa Mazowieckiego?

Śmiało, zadzwoń do nas!

Jesteśmy do Twojej dyspozycji pod numerami telefonów:

22 59 79 045

22 43 79 471

22 59 79 244

22 43 79 482

Wolisz napisać mejla?

Wyślij go na bom@mazovia.pl

Projekt złożony i co dalej?

Weryfikacja formalna

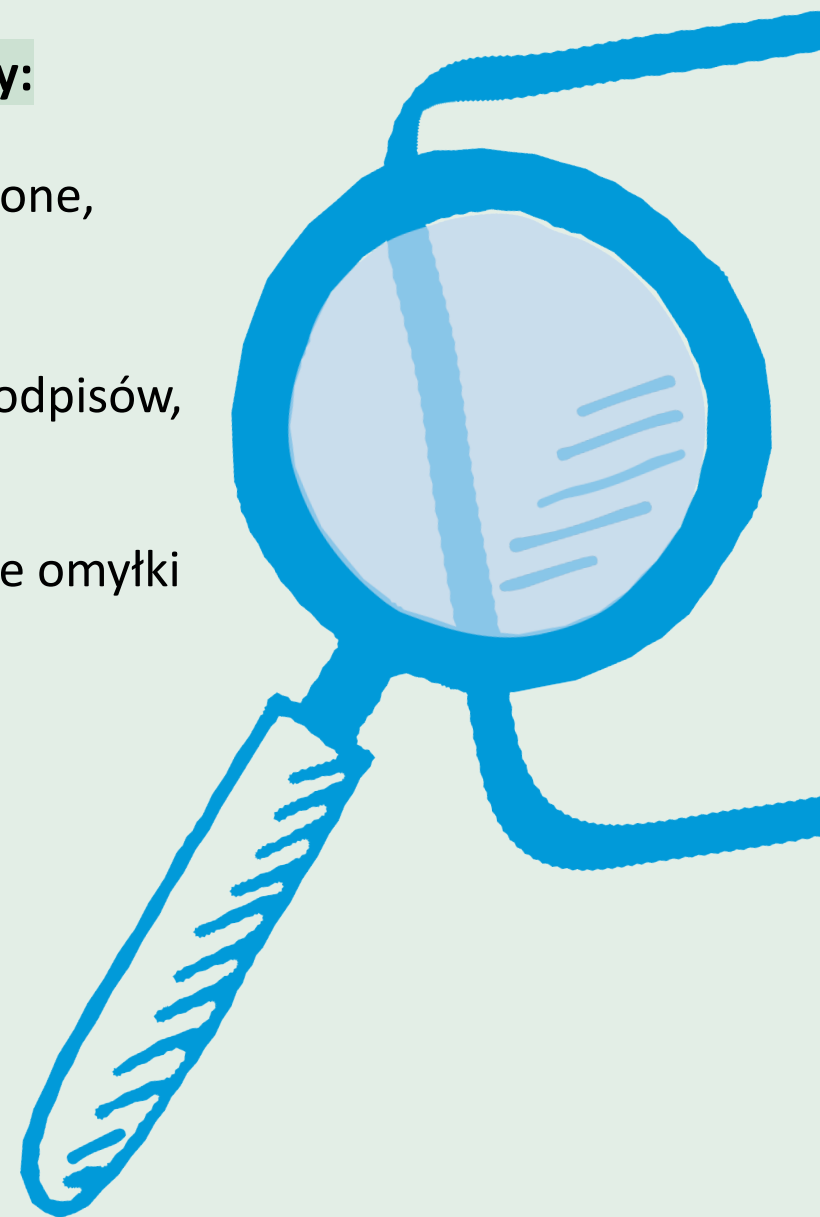
Pamiętaj,
masz 7 dni
na uzupełnienie
braków

Podczas weryfikacji formalnej sprawdzamy:

- czy wszystkie pola formularza są wypełnione,
- czy projekt zawiera niezbędne załączniki,
- czy lista poparcia ma wymaganą liczbę podpisów, a podpisy nie powtarzają się.

Błędy pisarskie i inne stwierdzone oczywiste omyłki są poprawiane w toku oceny bez wzywania projektodawcy do ich poprawienia.

Jeżeli znajdziemy inne braki, to poprosimy Cię o ich uzupełnienie mejlowo. Od tego momentu będziesz miał 7 dni na uzupełnienie braków!

Projekt złożony i co dalej?

Weryfikacja merytoryczna

Twój projekt trafia do departamentu zgodnie z zakresem tematycznym projektu i tam sprawdzane jest:

- Czy zgłoszony projekt mieści się w zadaniach województwa?
- Czy jest projektem ogólnodostępnym? Czy każdy mieszkaniec województwa mazowieckiego będzie mógł z niego skorzystać?
- Czy jest zgodny z obowiązującym prawem?
- Czy koszty realizacji mieszczą się w wyznaczonych limitach i czy odpowiadają rynkowym cenom towarów i usług?
- Czy wydatkowanie środków w ramach projektu będzie dokonane w sposób celowy i oszczędny?
- Czy można go zrealizować w ciągu jednego roku budżetowego?
- Czy dostępne na rynku technologie umożliwiają realizację projektu.
- Czy Województwo posiada tytuł prawny do nieruchomości, na której ma zostać zrealizowany projekt?
- Czy projekt jest możliwy do zrealizowania we wskazanej w zgłoszeniu projektu lokalizacji, realizacja projektu nie koliduje z przedsięwzięciami planowanymi lub realizowanymi przez województwo lub inne podmioty.

Projekt złożony i co dalej?

Weryfikacja merytoryczna

Twój projekt trafia do departamentu zgodnie z zakresem tematycznym projektu i tam sprawdzane jest:

- Czy projekt nie narusza obowiązujących norm, standardów, wytycznych i przepisów technicznych, i nie zawiera treści uznanych powszechnie za obsceniczne, obraźliwe, wulgarne.
- Czy do realizacji projektu wymagane są decyzje administracyjne, pozwolenia, zezwolenia, opinie lub inne dokumenty techniczne. A jeśli są wymagane, czy ich uzyskanie jest możliwe i pozwoli zrealizować projekt w trakcie jednego roku budżetowego?
- Czy w projekcie wskazany jest bezpośredni lub pośredni potencjalny wykonawca projektu, tryb jego wyboru lub zastrzeżone znaki towarowe. W projektach BOM nie można wskazywać wykonawcy.
- Czy projekt polega na zorganizowaniu imprezy masowej? W BOM mogą być realizowane tylko projekty, które zakładają udział mieszkańców do 1 000 osób, jeżeli impreza odbywa się na otwartej przestrzeni oraz do 500 osób w budynkach i obiektach sportowych. Nie mogą być zgłaszane projekty, które przewidują organizację imprezy masowej.
- Czy projekt zakłada wykonanie jednego z etapów realizacji zadania? W BOM nie mogą być zgłaszane projekty, które zakładają wykonanie tylko jednego z etapów realizacji zadania, które w latach kolejnych będzie wymagało wykonania dalszych jego etapów. Projekt nie może też zakładać wykonania wyłącznie dokumentacji projektowej, jeżeli projekt jest projektem inwestycyjnym.

Projekt złożony i co dalej?

Weryfikacja merytoryczna

W trakcie oceny merytorycznej będziemy się z Tobą kontaktować, jeżeli Twój projekt:

- budzi wątpliwości
- wymaga doprecyzowania
- potrzebuje korekty lub uzupełnienia

Skontaktujemy się z Tobą
mejlem lub telefonicznie.

Dlatego upewnij się, że podane przez Ciebie dane kontaktowe w formularzu są prawidłowe.

Wyniki oceny

Po etapie weryfikacji wyniki oceny projektów podamy do publicznej wiadomości na bom.mazovia.pl

- Projekty z pozytywną oceną przechodzą do głosowania.
- Od projektów z negatywną oceną wraz z uzasadnieniem przysługuje odwołanie, na które jest 14 dni od dnia opublikowania wyników.

Pamiętaj,
masz **14 dni**
na odwołanie
się od wyników
oceny

Promocja projektu i głosowanie

Tu już bardzo dużo zależy od Ciebie! Liczy się zaangażowanie i skuteczna promocja.

- Możesz pobrać **gotowy plakat** z naszej strony internetowej lub przygotować swój.
- Wykorzystaj **różne kanały dotarcia** do swojej grupy docelowej: wydarzenia, cykliczne spotkania, które gromadzą lokalną społeczność, media społecznościowe (przy promowaniu projektu nie zapomnij oznaczyć naszego profilu Budżet Obywatelski Mazowsza).
- Najlepszą formą na zbieranie głosów jest **bezpośredni kontakt z mieszkańcami**. Przekonaj ich do oddania głosu na Twój projekt.
- Zbierz grupę przyjaciół, weź ze sobą tablet lub smartfon i **rusz w miasto**.

Jak głosować na projekty?

- 1** Wejdź na bom.mazovia.pl i kliknij przycisk „Głosuj online”.
- 2** Uzupełnij swoje dane: imię, nazwisko, miejscowość, powiat, numer telefonu komórkowego.
- 3** Wybierz jeden projekt z puli ogólnowojewódzkiej.
- 4** Wybierz jeden projekt z puli podregionalnej.
- 5** Wpisz kod weryfikacyjny, który został wysłany na podany numer telefonu.
- 6** Zagłosuj.
- 7** Wypełnij ankietę – będzie nam bardzo miło (nie jest to pozycja obowiązkowa, ale zachęcamy do wypełnienia).
- 8** Jeżeli nie masz dostępu do Internetu, to urząd zapewnia możliwość oddania głosu w swojej siedzibie bądź jego delegaturach.

Jak głosować na projekty?

**Jakie projekty
wybierzesz?**

Czekamy na Twój
wybór. Wykorzystaj
swoj głos!

- Głosować mogą wszyscy mieszkańcy województwa mazowieckiego.
- Głosowanie jest bezpłatne.
- Głosowanie jest prowadzone wyłącznie on-line.
- Można zagłosować tylko jeden raz.
- Można zagłosować tylko na 2 projekty: jeden z puli ogólnowojevodzkiej i jeden z puli podregionalnej.
- W puli podregionalnej można oddać głos na projekt z dowolnego podregionu.
- Do oddania głosu konieczny jest telefon komórkowy.
- Jeden numer telefonu może posłużyć do głosowania dla maksymalnie trzech osób.

Wyniki głosowania i wybór projektów do realizacji

Wyniki głosowania są jawne.

Przedstawimy je w formie list rankingowych obejmujących wszystkie projekty w poszczególnych pulach i publikujemy na bom.mazovia.pl

Wybór projektów do realizacji odbywa się w **4 krokach**:

- 1** Wybieramy projekty, które w rankingu (w kolejności) uzyskały najwyższą ilością głosów, aż do wyczerpania ogólnej kwoty przeznaczonej na realizację w ramach poszczególnych pul.
- 2** Jeśli pozostają oszczędności wybieramy projekty następne w rankingu, których koszty w co najmniej 60% mieszczą się w ramach danej puli środków.
- 3** Pozostała niewykorzystana kwota zostaje przeznaczona na realizację pierwszego w kolejności projektu, który uzyskał najwięcej głosów i jego koszt mieści się w tej kwocie.
- 4** Powtarzamy poprzedni krok do momentu, gdy pozostałe środki nie pozwalają na realizację w całości żadnego projektu z listy.

Po zatwierdzeniu projektów przyjętych do realizacji na naszej stronie możecie sprawdzać, jaki jest postęp realizacji projektów.

Powodzenia
w składaniu projektów
i głosowaniu

 BUDŻET
OBYWATELSKI
MAZOWSZA

serce Polski